

Üniversitesi	: İstanbul Kültür Üniversitesi
Enstitüsü	: Sosyal Bilimler Enstitüsü
Dalı	: Türk Dili ve Edebiyatı
Programı	: Türk Dili ve Edebiyatı
Tez Danışmanı	: Prof. Dr. Durali YILMAZ
Tez Türü ve Tarihi	: Yüksek Lisans – Eylül 2014

ÖZET

ASAFA HÂLET ÇELEBİ'NİN ŞİİRLERİNİN KAYNAKLARI

Bilgin BAKINÇ

Cumhuriyet dönemi Türk edebiyatında kendine has şiir dünyası ile önemli bir yer edinen Asaf Hâlet Çelebi, taklit etmeyen ve taklit edilemeyen bir şiir vücuda getirmiştir. Sanatçı sadece şiir yazmamış, araştırma ve inceleme türünde birçok eser kaleme almış, tercümeler yapmıştır. Sanatçının araştırma ve inceleme alanına giren konular şiirlerinde de izler bırakmıştır. Denilebilir ki sanatçı bir birikimin şairidir ve bu birikimi şiirlerinde kullanması onun şiirini anlamayı zorlaştırmaktadır. Birikimi sayesinde kazandığı kültürel altyapısıyla bir “kültür şiir” yazan sanatçının şiirlerini anlamak için onun tabiriyle “tasavvur ederek” okumak gereklidir. Bu noktada öncelikle onu besleyen kaynaklara bakılmalıdır. “Asaf Hâlet Çelebi’nin Şiirinin Kaynakları”nı ele aldığımız bu çalışma onun şiirlerini anlamayı kolaylaştırmada yardımcı olacaktır.

Onu besleyen kaynakların başında mistisizm gelir. Mistisizmin yanı sıra sanatçının şiirlerinde Türk-İslâm medeniyeti, Batı medeniyeti, edebiyat akımları, eski medeniyetler, çeşitli inanç sistemleri, masal ve düş âlemi, birçok şahsiyet, hayatı ve hayatına etki eden kişiler gibi geniş bir dünya karşımıza çıkar. Asaf Hâlet'in şiirlerine kaynaklık eden bu konular işlenirken öncelikle konular veya kavramlar hakkında genel bilgiler verilmiş, daha sonra sanatçının şaire veya sanata bakış açısından birlikte onu besleyen kaynakların şiirlerinde ne şekilde yer bulduğu irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Asaf Hâlet Çelebi, mistisizm, tasavvuf, Budizm, Fransız edebiyatı, Mısır medeniyeti, Hint medeniyeti, mitoloji, Osmanlı tarihi, kutsal kitaplar.

University	: Istanbul Kültür University
Institute	: Institute of Social Sciences
Department	: Turkish Language and Literature
Programme	: Turkish Language and Literature
Supervisor	: Prof. Dr. Durali YILMAZ
Degree Awarded and Date	: MA – September 2014

ABSTRACT

THE SOURCES OF ASAFAH HALET CELEBI'S POETRY

Asaf Halet Celebi, who has a vital place in the Republic Period of Turkish Literature with his own poetic style, wrote a kind of poetry which did not imitate and could not be imitated. Celebi wrote not only poems but also literary criticism and did extensive studies as well as his translations. His subjects on his studies left their marks in his poetry. It may well be said that Celebi was an intellectual and his using this great wisdom in his poems makes it more difficult to understand his poems. So as to understand ‘culture poems’ that he wrote thanks to his cultural background, one should- with his own words- ‘consider deeply’. At this point, it is necessary to examine the sources of his poems.

This study, in which “The Sources of Asaf Halet Celebi’s Poetry” are comprehensively discussed, is aimed to help to understand his poetry. The most important of the poet’s sources is mysticism. Along with Mysticism, we find out Turkish-Islam Civilization, Western Civilization, Ancient Civilizations, various belief systems, tales and dreams as well as a lot of figures. While Asaf Halet Celebi’s sources are discussed, firstly, some general issues and concepts are presented and then the poetics of the poet and how these sources are included in his poetry are also identified.

Key Words

Asaf Hâlet Çelebi, Mysticism, Sufism, Buddhism, French literature, Egyptian civilization, Indian civilization, mythology, Ottoman history, sacred books.